

Okul Psikolojik Danışmanlarının E-Rehberlik Modülü Kapsamında Rehberlik Hizmetlerinin Planlanmasına İlişkin Görüşleri

The Opinions of School Psychological Counselors about Planning of Guidance Services under the E-Guidance Module

Özlem Tagay^{ORCID}, Zeynep Karataş^{ORCID}

Öz. Bu çalışmanın amacı, 2017-2018 eğitim öğretim yılında ilk kez yayınlanan ve uygulamaya başlanan e-rehberlik modülüne ilişkin okul psikolojik danışmanlarının görüşlerini belirlemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Okul psikolojik danışmanlarının e-rehberlik modülüne ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla beş sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve Burdur ilinde görev yapan 3 ilkokul, 6 ortaokul ve 7 lisede çalışan toplam 16 rehber öğretmenden görüş alınmıştır. Veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. İki araştırmacı tarafından veriler ayrı ayrı kodlanarak ortak temalar belirlenmiştir. Kodlayıcılar arasındaki güvenilirlik katsayısı .88 bulunmuştur. Elde edilen verilere göre çalışmanın temaları; bu programın önceki programlardan farkı, yeni rehberlik hizmetleri planını hazırlarken zorlanılan konular, yeni planla ilgili alınan destek ve eğitim, yeni planın avantaj ve dezavantajları, yeni planın nasıl geliştirilebileceği şeklinde belirlenmiştir. Okul psikolojik danışmanlarından elde edilen görüşler incelendiğinde e-rehberlik modülü uygulamaları sırasında en çok kodlama konusunda zorlandıkları, yeni planı geliştirme konusunda eğitim almadıkları, yeni planın sistematik olmasının ve hedefler belirlenmesinin memnun edici olduğu şeklinde ifadelere yer verildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler. Rehberlik hizmetleri planı, okul psikolojik danışmanları, plan hazırlama

Abstract The purpose of the current study is to determine the opinions of school psychological counselors about the process of counseling services plan preparation issued and implemented for the first time in 2017-2018 school years. The current study employed the phenomenological design, one of the qualitative research methods. An interview form made up of five questions was prepared to reveal the experiences of the school psychological counselors in the process of preparing the 2017-2018 counseling services plan and through interviews, the opinions of 16 counseling teachers working in the city of Burdur were elicited. The collected data were analyzed with content analysis. The inter-rater reliability was calculated to be .88. In light of the findings, the themes of the current study were determined as the difference of this program from the former programs, challenges encountered while preparing the new counseling services plan, support and training received for the new plan, advantages and disadvantages of the new plan and how to develop the new plan. When the opinions of the school psychological counselors were examined, it was found that they had the greatest difficulty in coding in the new counseling services plan, they did not have any training about the development of the new plan and it is pleasing for them that the new plan is systematic and sets objectives.

Keywords. Counseling services plan, school psychological counselors, plan preparing

Özlem Tagay

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Burdur,
Türkiye
e-mail: ozlemtagay@mehmetakif.edu.tr

Zeynep Karataş

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Burdur,
Türkiye
e-mail: zeynepkaratas@mehmetakif.edu.tr

Geliş/Received: 19.12.2018/12.19.2018

Düzeltilme/Revision: 26.12.2018/12.26.2018

Kabul/Accepted: 27.12.2018/12.27.2018

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association

Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri belli bir plan ve program çerçevesinde yürütülmektedir. Okul psikolojik danışmanlarının okullarının özelliklerini, öğrencilerin ihtiyaçlarını ve gelişim düzeylerini göz önünde bulundurarak program hazırlamaları gerekmektedir. Okul psikolojik danışma programlarını hazırlamak konusundaki temel sorumluluk okul psikolojik danışmanına ait olsa da bu noktada okul müdürlerine ve sınıf rehber öğretmenlerine de önemli sorumluluk ve görevler düşmektedir.

Ülkemizde 2005-2006 öğretim yılında bütün öğrencilerin ihtiyaçlarını göz önüne alan kapsamlı ve gelişimsel rehberlik programı modelinin ilk uygulamalarına başlanmıştır. (MEB, 2006). Kapsamlı gelişimsel psikolojik danışma ve rehberlik programı kişisel/sosyal, akademik ve kariyer becerilerinin gelişimini desteklemek için tasarlanmış rehberlik etkinliklerini içerir ve bu doğrultuda öğrencilerin yaşam boyu gelişim ihtiyaçlarının karşılanması ve kendilerini gerçekleştirmeleri hedef alınır (Yavuzer ve Sali, 2015). Kapsamlı gelişimsel rehberlik programlarında (KGRP) öğrencilerin akademik, mesleki ve kişisel-sosyal gelişimlerine yardım amaçlı PDR hizmetleri düzenli, planlı ve sistemli bir biçimde sunulmasından dolayı, öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun kazanımlar belirlemek elbette önemlidir. Programın gelişimsel olması da bunu gerektirir. Programın kapsamlı olması ise tüm PDR hizmet ve etkinliklerinin birlikte sunulmasından kaynaklanmaktadır (Erkan, 2017). Kapsamlı gelişimsel rehberlik programlarının örnekleri, içeriği ve değerlendirilmesi konusunda da pek çok araştırma bulunmaktadır (Cobia ve Henderson, 2007; Erkan ve diğ., 2006; Nazlı, 2014; Terzi, Ergüner-Tekinalp ve Leuwerke, 2011). Dolayısıyla KGRP ile okul psikolojik danışmanları okullarda gerçekleştirecekleri çalışmaların içeriğini, zamanını ve yöntemini belirlemiş olurlar. Ayrıca hazırlanacak olan programın okulun yapısına, ihtiyaçlarına ve öğrencilerin gelişim düzeylerine de uygun olarak hazırlanması beklenmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı, okul ve kurumlarda sürdürülen rehberlik hizmetleri çalışmalarının daha sistematik bir şekilde yapılandırılması, etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi ve izlenebilir hale getirilip geleceğe yönelik rehberlik hizmetlerinde faydalı politikalar üretilebilmesi amacıyla elektronik ortamda rehberlik modülü oluşturmaya çalışmıştır (MEB, 2017). Buna bağlı olarak 15.08.2017 tarihinde ilgili web sitesinde (https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_06/01135552_rehberlik_plan_hazirlama_kitapci.pdf) rehberlik hizmetleri planı hazırlama kılavuzu

yayınlanmış ve bu kılavuzda plan hazırlama süreci ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Daha öncekilerden farklı olarak bu kılavuzda genel düzeyde, yerel düzeyde ve özel düzeyde hedeflere yer verilmiştir. Genel hedef düzeyi bakanlık tarafından okul ve kurumlardan yerine getirilmesini istediği iki hedefi, yerel düzeyde hedef ilin ihtiyaçları doğrultusunda iller tarafından belirlenen iki hedefi ve özel düzeyde hedef ise okulun ya da kurumun ihtiyaçlarına göre belirlenen iki hedefi ifade etmektedir. Ayrıca bu kılavuzda rehberlik hizmetlerinin bütünlüğü açısından kodlama sistemine geçildiği görülmektedir. Buna göre okul ve kurumlarda sunulan rehberlik hizmetleri Önleyici ve Gelişimsel Hizmetler (Ö), İyileştirici Hizmetler (İ) ve Destek Hizmetler (D) olmak üzere üç kategoriye ayrılmış ve her bir kategorinin baş harfi ile kodlanmıştır. Bu şekilde rehberlik hizmetleri alanında yapılacak her çalışmaya kod verilmiştir. Ayrıca bu kılavuzda plan hazırlamak için geliştirilen Access dosyasının nasıl kullanılacağı da ayrıntılı olarak anlatılmıştır (MEB, 2017).

Bu çalışmada 15 Ağustos 2017 tarihinde yayınlanan ve okul psikolojik danışmanlarının 2017-2018 öğretim yılında e-rehberlik modülü kapsamında rehberlik hizmetleri planını hazırlama ve uygulama sürecinde yaşadıklarını belirlemek amaçlanmıştır. Okul psikolojik danışmanlarının rehberlik hizmetleri planını geliştirme ve uygulama sürecinde yaşadıkları sıkıntılarının belirlenmesinin okul psikolojik danışmanlığı hizmetlerinin kalitesinin artırılmasında ve yapılacak yeni araştırmalarda yol gösterici olmasında etkili olacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Bu çalışma betimsel nitelikte bir çalışmadır ve araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenolojik) deseni kullanılmıştır.

Araştırma Grubu

Çalışmanın araştırma grubu Burdur ilinde görev yapan üç ilkokul, altı ortaokul ve yedi lisede çalışan toplam 16 rehber öğretmenden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu: Okul psikolojik danışmanlarının e-rehberlik modülü kapsamında 2017-2018 rehberlik hizmetleri planı hazırlama sürecine ilişkin yaşadıklarını belirlemek amacıyla beş sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve çalışma grubuna uygulanmıştır. Bu sorular; (1) e-rehberlik modülü kapsamında uygulamaya başlanan rehberlik hizmetleri planının diğerlerinden farkı, (2) rehberlik hizmetleri planını hazırlarken hangi konularda zorlandıkları, (3) rehberlik hizmetleri planını hazırlarken nasıl yardım aldıkları, (4) bu uygulamanın avantaj ve dezavantajları ve (5) bu uygulamanın sağlıklı yürütülmesi için önerilerinin neler olduğu şeklinde belirlenmiştir.

İşlem

Veriler toplanırken araştırmanın amacı hakkında çalışma grubuna bilgi verilerek kimliklerinin gizli kalacağı kendilerine ifade edilmiştir. Ayrıca verilerin toplanması sürecinde gönüllük esas alınmıştır.

Verilerin Analizi

Veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. İki araştırmacı tarafından veriler ayrı ayrı kodlanarak ortak temalar belirlenmiştir. Kodlayıcılar arasındaki güvenilirlik uzlaşma sayısı/uzlaşma+uzlaşma sayısı formülü ile hesaplanarak .88 bulunmuştur.

BULGULAR

Okul psikolojik danışmanlarının E-rehberlik modülü kapsamında uygulamaya başlanan rehberlik hizmetleri planının diğerlerinden farkına ilişkin görüşleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. E-rehberlik modülü kapsamında uygulamaya başlanan rehberlik hizmetleri planının diğerlerinden farkı

Tema	Kodlar	f
Rehberlik Hizmetleri Planındaki Farklılıklar	Kod sisteminin eklenmesi	8
	Genel ve özel düzeyde hedefler belirlenmesi	8
	Veli-öğretmen ve öğrencilere ihtiyaç analizi uygulanarak hazırlanması	7
	Rehberlik hizmet alanları daha net belirtilmesi	5
	Kazanımların aynı kalması ancak tekniklerin artırılması	4
	Yaşam penceresine göre sınıf risk haritaları oluşturulması	3
	Rehberlik hizmetleri çerçeve planının artık okullar tarafından hazırlanıyor olması	3
	Daha sistematik hale getirilmesi	3
	Hazırlama formatı ve planın başlıklarının değiştirilmesi	2
	Müdahalelerin nasıl ve neler olduğunun netleşmiş olması	1
	Rehber öğretmenin mesleki anlamda kendini geliştirmesi adına maddeler eklenmesi	1
	Programın değerlendirilme aşamasının vurgulanması	1

Tablo 1 incelendiğinde 2017-2018 yılında ilk kez uygulanan rehberlik hizmetleri planındaki farklılıklar konusunda okul psikolojik danışmanlarının en çok kod sisteminin eklenmesini, genel ve özel düzeyde hedefler belirlenmesini, veli-öğretmen-öğrencilere ihtiyaç analizi uygulayarak planın hazırlanmasını, rehberlik hizmet alanlarının daha net belirlendiğini, yaşam penceresine göre sınıf risk haritalarının oluşturulmasını, çerçeve planların okullar tarafından hazırlandığını, hazırlama formatı ve başlıkların değiştiğini vurguladıkları görülmektedir.

Tema	Kodlar	f
Rehberlik Hizmetleri Planı Hazırlama Sürecinde Yaşanan Zorluklar	Kodları ve kod sistemini anlamakta zorlandım	5
	Çok zorlanmadım tecrübelerim ve araştırmalarım sayesinde hazırladım	5
	Acele ihtiyaç analizi uygulanması istendiğinden ve süreç geç başladığından zorlandım	5
	İlk kez uygulandığı, örnek olmadığı ve yönerge açık olmadığı için zorlandım	3
	Zamanında yeterli eğitim verilmediğı için zorlandım	3
	İl hedefleri geç belirlediğı için zorlandım	1
Zorluklar	Ortaokulda sınav tarihleri net olmadığı için zorlandım	1

Tablo 2 incelendiğinde 2017-2018 yılında ilk kez uygulanan rehberlik hizmetleri planı hazırlama sürecinde okul psikolojik danışmanlarının en çok kodları ve kod sistemini anlamakta zorlandıkları, çok zorlanmayıp tecrübe ve araştırmalarla hazırladıklarını, acele ihtiyaç analizi uygulanması istendiğinden ve süreç geç başladığından zorlandıklarını, ilk kez uygulandığı, örnek olmadığı ve yönerge açık olmadığı için zorlandıklarını ve zamanında yeterli eğitim verilmediğı için zorlandıklarını ifade etmişlerdi.

Tema	Kodlar	f
Rehberlik Hizmetleri Planı Hazırlama Sürecinde Alınan Yardımlar	Eğitim ve yardım almadım-tecrübelerime ve yönergeye göre hazırladım	12
	RAM bilgilendirme toplantısına katıldım	8
	Meslektaşlarımdan yardım aldım	8
	Forum sitelerinden destek aldım	3

Tablo 3 incelendiğinde 2017-2018 yılında ilk kez uygulanan rehberlik hizmetleri planı hazırlama sürecinde alınan yardımlar konusunda “Eğitim ve yardım almadım-tecrübelerime ve yönergeye göre hazırladım”, “RAM bilgilendirme toplantısına katıldım”, “Meslektaşlarımdan yardım aldım” ve “Forum sitelerinden destek aldım” ifadelerini kullanmışlardır

Tablo 4. Bu uygulamanın avantaj ve dezavantajları		
Tema	Kodlar	
Rehberlik Hizmetleri Planının Avantajları	Okul için özel hedefler belirlenmesi, kapsamlı, sistematik, anlaşılır, somut ve sonuç odaklı olması	6
	Okulun ihtiyaçlarının belirlenerek planın buna göre hazırlanması	4
	Hizmet alanlarının önleyici-gelişimsel, iyileştirici ve destekleyici olarak netleştirilmesi	2
	Sınıf risk haritalarının eklenmesi	1
	Rehber öğretmenin mesleki gelişimini vurgulaması	1
	Rehberlik hizmetlerinin değerlendirilmesinin mecburi hale getirilmesi	1
Tema	Kodlar	
Rehberlik Hizmetleri Planının Dezavantajları	Rehberlik saati olmadığı için çalışmaların sağlıklı yürütülememesi	6
	Nöbet görevinin çalışma sistemini ve öğrencilerin güvenini zedeliyor olması	4
	Kod sisteminin karmaşık olması	2
	Eğitim verilmemesi (karmaşa yaratıyor)	2
	Sürekli ihtiyaç analizi uygulamanın yük oluşturması	1

Tablo 4 incelendiğinde 2017-2018 yılında ilk kez uygulanan rehberlik hizmetleri planının avantajları konusunda okul psikolojik danışmanları en çok “Okul için özel hedefler belirlenmesi, kapsamlı, sistematik, anlaşılır, somut ve sonuç odaklı olması”, “Okulun ihtiyaçlarının belirlenerek planın buna göre hazırlanması”, “Hizmet alanlarının önleyici-gelişimsel, iyileştirici ve destekleyici olarak netleştirilmesi”, Sınıf risk haritalarının eklenmesi”, “Rehber öğretmenin mesleki gelişimini vurgulaması” ve “Rehberlik hizmetlerinin değerlendirilmesinin mecburi hale getirilmesi” ifadelerini kullandıkları belirlenmiştir. Tablo 4 incelendiğinde 2017-2018 yılında ilk kez uygulanan rehberlik hizmetleri planının dezavantajları konusunda okul psikolojik danışmanları en çok “Rehberlik saati olmadığı için çalışmalar sağlıklı yürütülemiyor”, “Nöbet görevi çalışma sistemini ve öğrencilerin güvenini zedeliyor”, “Kod sistemi karmaşık”, “Eğitim verilmemesi karmaşa yaratıyor” ve “Sürekli ihtiyaç analizi uygulamak yük oluşturuyor” ifadelerini kullanmışlardır.

Tablo 5. Bu uygulamanın sağlıklı yürütülmesi için önerilerinin neler olduğu

Tema	Kodlar	
Rehberlik Hizmetleri Planını İçin Öneriler	Rehberlik saati eklenmeli	4
	Programın hazırlanması konusunda yeterli eğitim verilmeli	4
	Kodlamalar daha net olmalı ve açıklamaları zenginleştirilmeli	3
	Görev tanımları ve sorumlulukları daha net olmalı	2
	Rehberlik hizmetlerinin denetimi ve değerlendirilmesi artırılmalı	2
	Sürekli veri toplamak ve raporlaştırmak gerektiğinden bu süreç sistematik hale getirilerek kolaylaştırılmalı	1
	Sadece rehber öğretmenler değil bütün öğretmenlere ve idarecilere eğitim verilmeli	1
	Fiziksel ve sosyal imkanlar iyileştirilmeli	1

Tablo 5 incelendiğinde 2017-2018 yılında ilk kez uygulanan rehberlik hizmetleri planının sağlıklı yürütülmesi için önerileri konusunda okul psikolojik danışmanları en çok “*Rehberlik saati eklenmeli, Programın hazırlanması konusunda yeterli eğitim verilmeli, Kodlamalar daha net olmalı ve açıklamaları zenginleştirilmeli, Görev tanımları ve sorumlulukları daha net olmalı, Rehberlik hizmetlerinin denetimi ve değerlendirilmesi artırılmalı*” ifadelerini kullanmışlardır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Elde edilen verilere göre çalışmanın temaları; e-rehberlik modülü kapsamında uygulamaya başlanan rehberlik hizmetleri planının önceki programlardan farkı, yeni rehberlik hizmetleri planını hazırlarken zorlanılan konular, yeni planla ilgili alınan destek ve eğitim, yeni planın avantaj ve dezavantajları, yeni planın nasıl geliştirilebileceği şeklinde belirlenmiştir. Okul psikolojik danışmanlarından elde edilen görüşler incelendiğinde yeni rehberlik hizmetleri planında en çok kodlama konusunda zorlandıkları, yeni planı geliştirme konusunda eğitim almadıkları, yeni planın sistematik olmasının ve hedefler belirlenmesinin memnun edici olduğu şeklinde ifadelere yer verildiği görülmektedir. Ayrıca, çalışmaların her sınıf düzeyinde rehberlik saati olmadığı için çalışmalar sağlıklı yürütülemediği de özellikle ifade edilmiştir. Bu anlaşılır bir sonuçtur. Milli Eğitim Bakanlığının rehberlik hizmetleri planı hazırlama kılavuzunda okulöncesinden başlayarak tüm sınıf düzeylerinde öğrenciler için kazanımlar belirlenmiş olmasına rağmen uygulamaların yapılabileceği yalnızca sekizinci

sınıflarda rehberlik ve kariyer planlama dersi (MEB, 2014) ile dokuz, on, on bir ve on ikinci sınıflarda rehberlik ve yönlendirme dersi (MEB, 2011) yer almaktadır.

Bu çalışma 2017-2018 öğretim yılında ilk kez uygulanan e-rehberlik modülü kapsamında rehberlik hizmetleri planına yönelik okul psikolojik danışmanlarının görüşlerini almaya yönelik olduğundan benzer çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak Tagay ve Savi-Çakar (2017) yılında okul psikolojik danışmanlarının çalışmalarına ilişkin görüşlerinin alındığı bir çalışmada okul psikolojik danışmanlarının okulda çalışırken en çok rehberlik hizmetleri konusunda yöneticilerin ve öğretmenlerin yetersiz bilgiye sahip olmalarından ve yaptıkları çalışmaların anlaşılmasından yakındıkları görülmektedir. Bilgisayar ve internet teknolojilerinden yararlanılarak yapılan çalışmalardan birinde, Çil, Tokat, Türkan ve Doğan (2014) E-Rehberlik Danışmanlık Karar Sistemi çalışmaları ile okul psikolojik danışma hizmetlerinin sunulmasında işgücü, zaman, maliyet ve evrak yükünün azaltılarak, bilgiye hızlı ve etkin ulaşılmasını hedeflemişlerdir. Bir diğer çalışmada Buğa ve Hamamcı (2016), PDR hizmetlerinin teknoloji ile entegrasyonu sonucunda; rehberlik hizmetleri hakkında bilgi eksikliği, rehberlik servisine ilişkin önyargılar, etiketlenme kaygıları gibi nedenlerden dolayı bu hizmetlerden yararlanamayan öğrencilere ve yararlanmak isteyen birçok öğrenciye ulaşma imkânı sağlayacağını belirtmektedirler.

Psikolojik danışma ve rehberlik alanında program geliştirme “*Bir okulda sunulacak PDR hizmetlerinin planlanması, tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucu elde edilen veriler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi sürecidir*” biçiminde tanımlanmaktadır (Erkan, 2017). Programın amaçlarına ulaşım ulaşmadığı, güçlü ve zayıf yönleri, okul psikolojik danışmanının performansı gibi kararlara ulaşmak için aynı zamanda da sunulan hizmetleri kanıtlayıcı veriler ortaya koyabilmek için hazırlanan ve uygulanan programın değerlendirilmesi gerekmektedir. MEB tarafından e-rehberlik modülü kapsamında 15.08.2018 tarihinde yayımlanan yeni rehberlik hizmetleri planını hazırlamak program değerlendirme ve hesap verebilirlik açısından avantaj sağlayacağı düşünülmektedir. Yeni uygulamaya konulan planla ilgili ilerleyen zamanlarda da okul psikolojik danışmanlarının görüşleri alınabilir ve daha kalabalık gruplarla da çalışılabilir.

Yazarlar Hakkında / About Authors

Özlem Tagay. Doç. Dr. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık AD, Burdur, Türkiye ozlemtagay@mehmetakif.edu.tr

Özlem Tagay, PhD., Mehmet Akif Ersoy University, Counseling Program, Burdur, Turkey ozlemtagay@mehmetakif.edu.tr

Zeynep Karataş, Prof. Dr. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık AD, Burdur, Türkiye zeynepkaratas@mehmetakif.edu.tr

Zeynep Karataş, PhD., Mehmet Akif Ersoy University, Counseling Program, Burdur, Turkey zeynepkaratas@mehmetakif.edu.tr

Yazarların Notu / Author's Note

Bu çalışma 25-26-27 Ekim 2018 tarihlerinde Samsun'da gerçekleştirilen 20. Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.

This study was presented as an announcement at the 20th International Psychological Counseling and Guidance Congress held in Samsun on October 25-26-27, 2018.

Çıkar Çatışması / Conflict of Interest

Yazarlar tarafından çıkar çatışmasının olmadığı rapor edilmiştir.

No conflict of interest has been reported by the authors.

Fonlama / Funding

Herhangi bir fon desteği alınmamıştır.

No funding support was received.

ORCID

Özlem Tagay <http://orcid.org/0000-0002-9821-5960-7488>

Zeynep Karataş <http://orcid.org/0000-0002-4532-6827>

KAYNAKÇA

- Buğa, A. ve Hamamcı, Z. (2016). Bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı web tabanlı interaktif ve geleneksel psiko-eğitim programlarının çocukların bilişsel hatalarına ve psikolojik belirtilerine etkisi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences* 15(3), 783-809.
- Cobia, D.C., & Henderson, D.A. (2007). *Developing an effective and accountable school counseling program* (2nd ed.). Upper Saddle River, NJ: Merrill/Prentice-Hall
- Çil, İ., Tokat, M.A., Türkan, Y.S. ve Doğan, N. (2014). Temel eğitim kurumlarında e-rehberlik ve danışmanlık karar destek sistemi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 34-56.
- Erkan, S. (2017). *Psikolojik danışma ve rehberlikte program geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Erkan, S., Bükel, S., Çetin, H., Gülebağlan, C., Gülsaran, D., Güven, M., Kılıç, Ş. ve Sırlıklı, A. (2006). Yeni okul PDR hizmetleri program modeli. Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İlköğretim Kurumları Sınıf Rehberlik Programı Formatörlük Kursu Hizmet İçi Eğitim Ders Notu. Kuşadası.
- MEB. (2011). *Ortaöğretim rehberlik ve yönlendirme dersi programı*. <http://orgm.meb.gov.tr/www/rehberlik-programlari/icerik/102>
- MEB (2014). *Rehberlik ve kariyer planlama dersi programı*. <http://orgm.meb.gov.tr/www/rehberlik-programlari/icerik/102>
- MEB. (2017). *Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri plan hazırlama kitapçığı*, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri, Ankara. https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_06/01135552_rehberlik_plan_hazirlama_kitapciği.pdf
- Nazlı, S. (2014). Polis Akademisi kapsamlı gelişimsel rehberlik programının orta vadeli değerlendirilmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(41), 103-116.
- Tagay, Ö. ve Savi-Çakar, F. (2017). Okullarda yürütülen psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerine ilişkin okul psikolojik danışmanlarının görüşleri. *Abi Evran Üniversitesi Karşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1168-1186.
- Terzi, Ş., Ergüner-Tekinalp, B. ve Leuwerke, W. (2011). Psikolojik danışmanların okul psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri modeline dayalı olarak geliştirilen kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programını değerlendirmeleri. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(1), 51-60.
- Yavuzer, Y. ve Sali, G. (2015). Psikolojik danışma ve rehberlikte program geliştirme. İçinde Cengiz Şahin (Ed.). *Psikolojik danışma ve rehberlik*. Ankara: Pegem Yayınevi.

Extended Abstract

Purpose: The purpose of the current study is to determine the opinions of school psychological counselors about the process of counseling services plan preparation issued and implemented for the first time in 2017-2018 school years. A guideline on preparing the counseling services plan was issued by the Ministry of National Education on 15.08.2017 on the related website and the plan preparation process is explained in detail in this guideline. Unlike the previous ones, this guideline includes objectives at the general level, at the local level and at the specific level. At the general level, there are two objectives that the ministry wants schools and institutions to accomplish; at the local level, there are two objectives determined by cities in line with their needs and at the specific level, there are two objectives determined on the basis of the needs of the school or the institution. It is also seen in this guideline that a coding system has been introduced in terms of the integrity of the counseling services. Accordingly, the counseling services provided in schools and institutions are divided into three categories as Preventive and Developmental Services (P), Remedial Services (R) and Support Services (S) and they are coded with the first letter of each category. In this way, a code is given to any work to be done in the field of counseling services. In this guideline, it also described in detail how to use the Access file developed for preparing the plan. The current study aimed to reveal the experiences school psychological counselors lived in the process of preparing and implementing the counseling services plan, which was issued on 15 August to be implemented in 2017-2018 school year.

Method: The current study employed the phenomenological design, one of the qualitative research methods. An interview form made up of five questions was prepared to reveal the experiences of the school psychological counselors in the process of preparing the 2017-2018 counseling services plan and through interviews, the opinions of 16 counseling teachers (3 elementary school teachers, 6 middle school teachers and 7 high school teachers) working in the city of Burdur were elicited. The collected data were analyzed with content analysis. The data were separately coded by two researchers and common themes were determined. The inter-rater reliability was calculated to be .88 by using the following formula: the number of agreements/agreements +the number of agreements.

Findings:

In light of the findings, the themes of the current study were determined as the difference of this program from the former programs, challenges encountered while preparing the new counseling services plan, support and training received for the new plan, advantages and disadvantages of the new plan and how to develop the new plan. When the opinions of the school psychological counselors were examined, it was found that they had the greatest difficulty in coding in the new counseling services plan, they did not have any training about the development of the new plan and it is pleasing for them that the new plan is systematic and sets objectives.

Conclusion: It was concluded that the school psychological counselors experienced some difficulties in preparing the new counseling services plan issued by the Ministry of National Education on 15.08.2018 and in getting accustomed to this process but that the new counseling services plan has some advantages. In the future, the opinions of school psychological counselors about the newly implemented plan can be taken and future research can be conducted on larger samples.